

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/113/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713202731
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3713202731.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovskej vo veci starostlivosti o maloletú U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L. X., dieťa rodičov T. R. U., bytom L. X., I. XXX/XX-XX, zastúpenej JUDr. Z. W., advokátkou, so sídlom L. X., U. L. XXXX/XX a Mgr. X., o zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24. júla 2013, č.k. 10P/19/2013-66, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z m e ň u j e takto:

Z n i ž u j e výživné zo strany otca k mal. U. zo sumy 90 Eur na sumu 75 Eur mesačne s účinnosťou od 08.03.2013, ktoré j e p o v i n n ý otec platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Týmto z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 10.05.2012 č.k. 6P/41/2012-17 v časti výživného pre mal. U..

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa znížil vyživovaciu povinnosť otca k mal. U. zo sumy 90 Eur mesačne na 60 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať otec vždy vopred, k rukám matky najneskôr do 15-teho dňa v mesiaci od 08.03.2013. Vo zvyšnej časti návrh otca na zníženie výživného zamietol. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici 6P/41/2012-17 zo dňa 10. mája 2012 v časti o vyživovacej povinnosti otca. Vychádzal zo zistenia, že rodičia maloletej U. nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici č.k. 6P/41/2012-17 zo dňa 10.05.2012. Uvedeným rozsudkom súd zároveň schválil dohodu rodičov, podľa ktorej bola mal. U. zverená do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 90 Eur mesačne. Vychádzal zo zistenia, že v tom čase otec dosahoval priemerný mesačný zárobok 577,93 Eur mesačne. K tomu mal príjem zo živnosti 70,00 Eur mesačne. To znamená, že jeho príjem predstavoval 647,93 Eur mesačne. V súčasnosti otec zarába 615,40 Eur mesačne. Z príjmu vo výške 615,40 Eur mesačne zaplatí otec 200,00 Eur nájomné (vzhľadom k tomu, že v byte býva aj jeho družka, súd zohľadnil alikvotnú časť nájomného vo výške 1-ice) a otcovi zostane k dispozícii 415,40 Eur mesačne. Z toho ďalej platí cestovné do zamestnania z L. do L. X. osobným motorovým vozidlom vo výške cca 80,00 Eur mesačne. Najzávažnejšou zmenou pomerov otca je pribudnutie ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletej U. U.. Pribudnutie ďalšej vyživovacej povinnosti je jednoznačne závažnou zmenou v pomeroch každého rodiča, je to zákonná povinnosť a je nutné k nej prihliadnuť. Zo strany matky bolo otcovi vytýkané, že jeho presťahovanie z L. X. do L. je jeho „rozmarom“ a že lacnejší byt do nájmu by našiel v L. X.. Na druhej strane je zrejmé z internetového portálu, že 3-izbové byty v L. X. sú ponúkané k prenájmu tiež za sumu 400,00 Eur mesačne a teda nemožno považovať nájom 3-izbového bytu v L. v cene 400,00 Eur mesačne za nadštandardné bývanie. Odhliadnuc od toho súd zohľadnil otcovi náklady na bývanie iba vo výške 200,00 Eur, čo sú nepochybne náklady, ktoré by vynaložil pri prenájme

oveľa menšieho bytu aj v L. X., ak by žil sám. Preto súd takéto náklady otca na bývanie považoval za primerané a ničím nadštandardné. Po ich zaplatení zostane otcovi k dispozícii 415,40 Eur a po zaplatení 60 Eur výživného na maloletú U. mu zostane 355,40 Eur mesačne, t.j. suma, z ktorej musí zabezpečiť výživu maloletej U. U. a taktiež svoju vlastnú výživu, ako aj výživu matky maloletej U. a dochádzku do zamestnania. Pozastavenie živnosti otca súd nepovažoval za vzdanie sa prospechu bez dôležitého dôvodu, pretože je zrejmé, že pri vynaložení cestovného z L. do L. X., by bolo podnikanie pri dosiahnutom zárobku v roku 2012 nerentabilné. Matka s maloletou U. má k dispozícii mesačne 775,32 Eur mesačne (694,29 Eur príjem + 21,03 Eur daňový bonus + 60 Eur výživné na maloletú Simonu). Z toho zaplatí 149 Eur náklady na bývanie a 55 Eur v priemere inkaso a zostane jej 571,32 Eur. Je zrejmé, že z tejto sumy je schopná zabezpečiť výživu maloletej U. ako aj svoju vlastnú. V neposlednom rade treba uviesť, že pri poslednom určení vyživovacej povinnosti sa vychádzalo z príjmu otca 600 Eur mesačne a v súčasnej dobe je jeho príjem prakticky nezmenený. Rovnako vtedy, aj teraz žil mimo L. X., tzn. že závažnou a podstatnou zmenou v jeho pomeroch je to, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Na to súd vzal ohľad a výživné otca znížil na 60,00 Eur mesačne, ktoré je schopný platiť naďalej a vo zvyšku návrh zamietol. O znížení vyživovacej povinnosti rozhodol od 08.03.2013, t.j. od podania návrhu, aj keď k zmene pomerov - narodeniu maloletej U. došlo v decembri 2012 a otec sa domáhal úpravy od 01.01.2013, pretože u navrhovateľa neboli preukázané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa k tomu, aby návrh nepodal skôr. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej, žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Namietala, že súd pri rozhodovaní zmenu pomerov na strane otca okrem iného videl v tom, že otec pozastavil prevádzkovanie živnosti, avšak neprihliadol na zvýšenie jeho čistého pravidelného príjmu z pracovnej činnosti, ktorý sa od doby, kedy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej naposledy stanovená zvýšil o sumu 40 Eur mesačne. Vytýkala ďalej súdu prvého stupňa, že v súvislosti so zmenou pobytu zohľadnil výdavky otca na cestovné do zamestnania z L. do L. X., hoci si otec reálne touto zmenou pomery v porovnaní s poslednou úpravou výživného vylepšil. V čase posledného určenia vyživovacej povinnosti k mal. U. totiž otec žil so svojou družkou v Z., odkiaľ taktiež pravidelne dochádzal do zamestnania v L. X. a s čím mal spojené výrazne vyššie náklady ako v prípade dochádzky z mesta L.. Pokiaľ súd prvého stupňa stanovil cestovné výdavky otca do zamestnania vo výške cca 80 Eur mesačne, v tomto smere je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné a nepresvedčivé v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Z textu odôvodnenia rozsudku nie je možné určiť, na základe čoho súd dospel k sume 80 Eur mesačne, nakoľko v predmetnom rozsudku chýba akákoľvek špecifikácia motorového vozidla používaného otcom k preprave, jeho spotreby a iných nevyhnutných údajov. Ďalej namietala, že súd sa vôbec nevysporiadal s otázkou nevyhnutnosti výdavkov otca v súvislosti s platením nájomného za prenájom 3-izbového bytu v L. vo výške 400 Eur. Poukazovala na to, že v konaní predloženými listinnými dôkazmi preukázala, že je bez akýchkoľvek ťažkostí možné uzatvoriť zmluvu o nájme bytu v L. X. o rovnakej kvalite, zhodnej rozlohy podlahovej plochy, vrátane zariadenia so sumou mesačného nájomného 350 Eur vrátane platieb za služby spojené s užívaním bytu. V súvislosti s tým by odpadli otcovi údajné zvýšené výdavky na cestovné do zamestnania. Vytýkala súdu prvého stupňa, že bližšie nešpecifikoval výšku nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s narodením mal. U.. Navyše zníženie vyživovacej povinnosti výlučne z dôvodu vzniku novej vyživovacej povinnosti otca by predstavovalo diskrimináciu skôr narodeného dieťaťa povinného rodiča a z toho dôvodu sa nemožno stotožniť s názorom súdu, že vznik ďalšej vyživovacej povinnosti otca eo ipso robí jeho návrh na zníženie vyživovacej povinnosti dôvodným. Poukázala na to, že súd sa dostatočne nevysporiadal ani so zmenou pomerov na strane maloletej U., ktorá vyrástla o dve konfekčné veľkosti v súvislosti s čím je jej treba priebežne meniť šatník, v súvislosti s jej dospievaním vyvstávajú zvýšené výdavky spojené s jej zdravotnou starostlivosťou.

Otec maloletej U. v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Tvrdenia matky uvedené v odvolaní považoval za nepravdivé a účelové. Uviedol, že súd prvého stupňa správne zohľadnil jeho výdavky na cestovné do zamestnania z L. do L. X. osobným motorovým vozidlom vo výške 80 Eur mesačne. Pokiaľ ide o tvrdenia matky, týkajúce sa jeho bytovej otázky, poukázal na to, že bol nútený vyriešiť si svoju bytovú otázku nečakane, pretože matka maloletej ho vyhodila zo spoločnej domácnosti. V dobe riešenia bytovej otázky boli v Meste L. X. v ponuke na prenájom len 1-izbové a 2-izbové byty, pričom 3-izbové byty boli iba na predaj. Matka maloletej a aj jej rodina sa mu vyhrážali, vulgárne sa vyjadrovali na adresu nielen jeho, ale aj jeho priateľky a po všetkých týchto udalostiach neplánuje bývať v L. X., ale plánuje zostať bývať v L., kde

sa bude snažiť získať zamestnanie. Matka účelovo v otázke nevyhnutnosti výdavkov na jeho bývanie poukázala na sumu 400 Eur, pričom súd zohľadnil pri rozhodovaní iba 200 Eur na nájom (vzhľadom k tomu, že v byte byva aj s družkou). Poukázal na to, že po rozvode manželstva si musel sám zabezpečiť bývanie, zadovážiť zariadenie a vybavenie bytu. V súčasnej dobe zarába 615 Eur mesačne, z čoho zaplatí 200 Eur nájomné, 60 Eur výživné na mal. U. a zostáva mu približne 355 Eur mesačne. Z tejto sumy musí zaplatiť mesačné splátky vo výške 150 Eur na leasing auta a poskytnutú pôžičku, takže reálne mu zostáva približne 200 Eur mesačne, z ktorej musí hradiť výživu mal. U., taktiež svoju vlastnú, ako aj výživu matky mal. U. a dochádzku do zamestnania. Naopak, matka má k dispozícii príjem 775,32 Eur mesačne a je zrejmé, že je v porovnaní s ním v lepšej finančnej situácii.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie matky je len čiastočne dôvodné.

V predmetnej veci súd prvého stupňa konal o návrhu otca na zníženie výživného pre mal. U., keď predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.05.2012, č.k. 6P/41/2012-17 tak, že na základe dohody rodičov sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. U. sumou 90 Eur mesačne. Súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že matka dosahovala priemerný mesačný zárobok 611,22 Eur mesačne, príjem otca predstavoval 598,10 Eur mesačne, rodičia okrem mal. U. iné vyživovacie povinnosti nemali. Mal. U. navštevovala 5. ročník základnej školy. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.05.2012.

Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Pri skúmaní možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku dieťaťa. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov súvisiaca s vekom dieťaťa a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na jeho výživu a môže nastať zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť.

V predmetnej veci sa otec podaným návrhom domáhal zníženia výživného voči mal. U. z dôvodu, že dňa 12.12.2012 sa mu narodila dcéra U., jej matka je na materskej dovolenke a napriek tomu, že nie sú manželia mu pribudla vyživovacia povinnosť aj k družke. Okrem tejto skutočnosti došlo na jeho strane k zmene pomerov aj v tom, že má pozastavenú živnosť a žije len z príjmu pedagóga. Dôvodil, že po rozvode manželstva opustil domácnosť bez akéhokoľvek finančného zabezpečenia a bol nútený vybudovať si aspoň základné bytové podmienky, žije v byte, za ktorý platí s družkou nájomné 417 Eur, pričom jeho družka má ešte dve vyživovacie povinnosti. Nie je schopný zabezpečiť si svoje základné potreby, a preto nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné v súdom stanovenej výške.

Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že mal. U. má v súčasnosti 12 rokov, v čase rozhodovania súdu prvého stupňa navštevovala 6. ročník základnej školy. Matka mal.

U. dosahuje priemerný mesačný zárobok vo výške 715,14 Eur (čistý mesačný príjem + daňový bonus + vyplatené dávky nemocenského poistenia), s mal. U. žije sama, okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemá. Z výpisu zo živnostenského registra súd prvého stupňa zistil, že otec pozastavil prevádzkovanie živnosti v predmete podnikania - vyučovanie anglického jazyka, prekladateľské a tlmočnicke služby, z ktorej živnosti za rok 2012 dosiahol príjem v priemere 70 Eur mesačne. Z výpovede otca vyplýva, že od júla 2012 otec už podnikateľskú činnosť nevykonáva. Pozastavenie živnosti otca ani odvolací súd nepovažoval za vzdanie sa prospechu bez dôležitého dôvodu, pretože je zrejmé, že pri vynaložení cestovného z L. do L. X. by bolo podnikanie pri dosiahnutom zárobku otca v roku 2012 nerentabilné. Dňa 12.12.2012 pribudla otcovi ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. U. U.. Matka maloletej U. je na materskej dovolenke. Okrem maloletej U. má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k dvom maloletým deťom. Otec spolu s družkou, dcérou U. a dvoma deťmi družky žijú v prenajatom 3-izbovom byte v Púchove. Súd prvého stupňa správne zohľadnil otcovi náklady na bývanie v byte v L. iba vo výške 200 Eur mesačne, keď prihliadol k tomu, že v byte býva aj jeho družka a zohľadnil alikvotnú časť nájomného vo výške 1-ice. Otec mal. U. dosahuje priemerný mesačný zárobok 618,91 Eur (čistý príjem s daňovým bonusom). Jeho príjem je v porovnaní s príjmom, z ktorého súd vychádzal pri poslednej úprave výživného približne o 21 Eur vyšší. Majetkové pomery a pravidelné výdavky otca v porovnaní s poslednou úpravou výživného sa podstatne nezmenili. Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že aj za stavu, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k mal. U. v porovnaní s poslednou úpravou výživného, je v schopnostiach a možnostiach otca, vzhľadom na jeho priemerný mesačný zárobok platiť výživné na mal. U. vo výške 75 Eur mesačne. Otcovi po zaplatení výživného z čistého priemerného mesačného zárobku zostane pre jeho potreby suma 543,91 Eur mesačne, z ktorej sumy si môže plniť vyživovaciu povinnosť k mal. U. a uspokojovať svoje osobné potreby. Podľa názoru odvolacieho súdu takto určená výška výživného je v súlade so zákonnými ustanoveniami Zákona o rodine a zodpovedá súčasným možnostiam a schopnostiam otca.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.